

září 2011

STOPA

Trampský občasník pro (nejen)
západní Kanadu a USA
Adresa: Aleš Klestil
2645 James Island Road
Saanichton B.C.
Canada V8M 1V4
Tel.: 250-544-0909
Email: stopa@shaw.ca

O světovém potlachu s odstupem

Jsem přesvědčená, že reportáže a dojmologie ke konkrétním událostem by se měly psát přímo na místě, nebo alespoň hned těsně po skončení toho kterého dění. To se totiž ještě zážitky, dojmy a pocity v plné síle boxují o své místo na výsluní, pisatelova duše je plná barev, tónů a vůní a suchá autokorekce sedí někde v koutku a teprve čeká na svou chvíli. Ta pak přichází v okamžiku, kdy si řeknete, že si musíte své

dojmy nechat uležet a utřídít. Líčení potom ztrácí šťávu a sílu čerstvého prožitku, je kriticky šlechtěno a osekáváno od nežádoucích emocí a je stále sušší a sušší. Obávám se, že něco z toho, co bylo výše řečeno, zasáhne i osud toho dnešního mého

povídání.

Ráda bych se totiž vrátila k 8.světovému potlachu na Bush River v Britské Columbií, ačkoliv od jeho konání uplynula už řádka týdnů. Ani po té době však v mé paměti nevybledla nádherná scenérie místa, kde se potlach konal. Je to nesporně jedno z nejkrásnějších míst, jako by tyhle kulisy hor s bílými

sněhovými splazy, zelenou hradbou stromů a smaragdovou vodou řeky postavil sám trampský bůh Pajda. A to, že se nepodařilo vinou vrtochů počasí a přírody posunout potlachoviště blíž ke známému ledovci Icefall Brook, jak bylo původně slibováno, vlastně nikomu ani nevadilo.

Asi je to obehnaná deska, ale nedá mi to, abych se nezastavila u těch, kteří potlach připravovali. Kdo něco takového někdy zařizoval, asi ví, o čem mluvím. Ono to sice zvenku, tedy z pozice účastníků potlachu, vypadá jako samozřejmá a jednoduchá záležitost, ale jen málokdo tuší, kolik starostí,

zařizování a práce se za tím vším skrývá. Celé týdny a měsíce dřiny a celé kýble nervů, dohadování a obav. Jde totiž navíc i o odpovědnost, kterou na sebe

pořádající berou v úvahu kanadské veřejnosti a úřadům – a to za stovky kamarádů, z nichž mnohé ani neznají. Proto bych v téhle souvislosti chtěla vyzdvihnout nemalé a tradičně opomíjené zásluhy

potlachové sedmičky včetně dalších velice aktivních kamarádů z Calgary a Vancouveru, kteří všechno to, co tvořilo zázemí potlachového dění, budovali již týdny předtím. A asi nemusím zdůrazňovat vzdálenosti, že to prostě není jako si odskočit ve volném odpoledni pár stanic vlakem. Takže ono tradiční umění, které se vznášelo nad ohněm při potlachových soutěžích, mělo asi patřit v první řadě právě jim!

V dohadech o účasti letošního světového potlachu figurovala různá čísla – od pesimistických tří, čtyř stovek až po velikášské cifry přes tisícovku. Podle camrátek a odznaků

rozdaných v první fázi, která měla za úkol co nejpřesněji zmapovat počet přítomných, to vycházelo na něco přes osm set. Tomu by podle mého názoru odpovídala i plocha kempoviště, množství stanů a různých bydlíků. Lepší přehled by nepochybně poskytla hromadná fotografie, kterou se ale nepodařilo na potlachovém placu udělat najednou. A nejsem si jistá, jestli segmentové dílčí snímky tuhle představu dokázaly pak po sestavení nějak naplnit.

Ale ono to číslo vlastně ani není tak moc důležité – důležité je, že jsme se zase sešli, že tramping dál žije, a to i za hranicemi země, kde spatřil tenhle světový fenomén světlo světa. Tentokrát sice trampové, kteří přijeli z Česka a Slovenska, tvořili nejpočetnější skupinu, ale i tak byla účast kamarádů z Ameriky, Kanady, Austrálie a Evropy velice slušná. A navíc

jsem s uspokojením zaregistrovala, že vedle bílých hlav, které pochopitelně mezi námi převládaly, se u potlachového ohně objevily i mladé tváře. A skutečnost, že o tyhle zelené tradice má zájem i druhá nebo dokonce třetí generace emigrantského trampingu, je s úspěchem rozdmýchávanou jiskřičkou naděje na přežití. Takže budu o to víc doufat, že škarohlídkové prognózy o tom, že s naší generací emigrantský tramping vymře, se nenaplní.

Ostatně podobné řeči se vynořují i u nás doma, v Česku. A já můžu zodpovědně tvrdit, že se mýlí, protože těch, kteří převzali náš zelený štafetový kolík je pořád ještě dost. A opravdu jezdí ven, na jejich kempech hoří trampské ohně a pravidelně šněrují své toulavé boty. Setkávám se s nimi na různých místech a vždycky mě to naplňuje radostí a nadějí. Mají totiž ve znaku to samé, co kdysi i nyní my – romantiku, přírodu a kamarádství...

Hanka Hosnedlová (foto Maruš, Věra a Dáša)

Trampské písně 1920 - 1939

Vychází zpěvník nejslavnějších trampských písniček z první republiky spolu s původními unikátními nahrávkami na CD. Zpěvník je výjimečný také podrobnými prepisy kytarových doprovodů v tabulatuře. Uslyšíte takové legendy jako Jarka Mottl, Jenda Korda, Pedro Mucha, Eddy Fořt, Ztracenkáři nebo Settleři a z písní např. Vlajka vzhůru letí, Potlach, Bessie, Řeka hučí, Sosna, Až ztichnou bílé skály, Houpy hou, Píseň severu (Bílý losos).

Ke každé písni nebo autorovi se dočtete také zajímavosti a budete si moci vybrat ze dvou tónin (akordových verzí), která se vám bude výškově lépe zpívat. Knihu opatřil předmluvou Tony Linhart ze skupiny Pacifik.

K dostání na www.noty-video.cz

Z Prad'ourových (a tentokrát i Benových) postřehů:

Napínavé trampoty z nocování v autě na potlachu, pořádaném každoročně osadou Modrý Orel u šumavského Annína, líčil autor článku v minulém čísle Stopy. Poutavé drama mělo jeden nedostatek - chyběl mu konec, resp. podpis právě onoho autora. Bylo mi ctí - omluvit se jménem redakce Stopy (chybička se vloudila) tomuto pachateli přímo na "místě činu" - letošním "Anníně" a tímto provést i odanonymování (nezlámat jazyk) tohoto příspěvku na stránkách Stopy, což právě činím. Pisatelem dramatické zápletky nebyl nikdo jiný, než "Francouz" Pedro, který tento potlach svou účastí a zpěvem se samozřejmě jemu vlastní i letos podpořil. Další řádky by se daly nazvat:

".....jak zase jednou starej p(r)ad'our vyrazil mezi vopravdový trampy....."

No, po nechtěně reálné předpovědi pršavého počasí se sice ty kosti made in 1939 nechaly krapítko přemlouvav, ale příslib chvíle mezi málokdy vídanými starými kancimarádami samozřejmě zvítězil. Předpovědní ropuchy se proklatě nemýlily a po slunečném startu od Sázavy se počasí - s přibývajícím jhem na tachometru - začínalo neomylně šklebit. V pátečním svozu krmiva pro sobotní oheň si přišli na své milovníci deště a nečasu. Zřejmě díky relativní vlhkosti asi 101 % stávkovalo i přibližovadlo dřeva, připomínající koktajlí obrněný trakař s přívěsem, čímž se často svoz měnil ve snos. Svůj zmáčený širák jsem musel neustále odhazovat k nohám pořádjícího šerifa Bena - v obleku, za který by se nestyděl ani vodník Česílko. Zatímco ostatní klepali kosu, jemu kapalo z šosu i nosu, byl u všeho a k neutahání. Pak místo skoku plavmo do spacáku hrál a zpíval, jako na safraportě. Počasí tvrdohlavě skrývalo svůj přátelský ksichtík, takže páteční fajráček se konal uprostřed zdejší speciality - jakési jedové chýše skoro kulatého obvodu, připomínající větší téépée s miniohništěm uprostřed, s jaksí cimrmanovskými regulovatelnou dírou směrem k zamračené obloze.

Jak se do té rotundy všichni nacpali, to ví snad jen ten okolní déšť. Výhodu zde měli majitelé močových měchýřů větších kubatur, páč jak se někdo zdvihl z prачně urvaného místečka, už ho pak nenašel. A samozřejmě se zpívalo a zpívalo dlouho a dlouho

Protože jsem v sobotu musel odjet, o pokračování v hodnocení dalšího průběhu "Annína" jsem požádal Bena, šerifa Modrého Orla, což následuje:

Sobotní počasí se zdálo příznivějším než to páteční. Občas sice mrholilo, ale nepršelo trvale, jako předešlý den. Zbývalo nařezat "včerejší" dříví, což v pátek po jeho strastičné deportaci z lesa při nejlepší vůli už nešlo. Následovalo

postavení hranice s importem alespoň polosuchého chvoji (slovo "suché" bylo TABU, aby se něco nezakřiklo). Po přesvědčení čtyř dobrovolníků (dle zásady - dobrovolně musíš) pro zapálení ohně trvalo ještě hezkou chvíli, než „modrý dým z hranice se vyvalil a údolí zaplavil mlhou“ - jak se dalo za duchaplných poznámek několika škodolibců z asi 150-ti sešlých (v některých případech doslova) kamarádů předpokládat. Skutečně důstojně se s tím vypořádali Habásko – Švýcars, Pepa – Štoky Praha, Beďa – Modrá kotva Buben a Pavka - Aljaška. Zábava byla vynikající, a to nejen díky nenapodobitelně osobitému humoru kamaráda Nařáka (tentokrát si vzal na mušku Hadžiho). Sešlo se hodně kytar i mandolín, solistů i skupin a hlavně bylo všechny slyšet i přes oheň. Solisté pak utvořili jedno hudební těleso, hrající na střídačku. Zbylý rozum mi velel v půl třetí odejít a to ještě nebyl zdaleka konec. Nerad bych na někoho z hudebníků zapomněl a tak se snad zmíním jen o osadě Modrá kotva a o Robertovi a Hildě, kteří nejen zahráli, ale také oslavili své výročí seznámení - před 10ti lety na potlachu v Anníně.

Neděle začala jako obvykle přestěhováním ložnice kamaráda Hadžiho, neboť místa jeho obvyklého "apartmá" u ohně v tento den okupují gorodky. Hole na gorodky plachtily vzduchem, tu mezi gorodky, tu mezi publikum, za fandění a japných poznámek okoločumilů. Po letech byly obnoveny ceny i pro juniory, neb dětí nám na potlachu přibývá. Z celkem deseti cen si placku za první cenu odnesl kamarád Čert a za juniory kamarád Martin. Pak zbylo jen rozdat camrátko a zalomit palec s přáním „ve zdraví příští rok.“

A Vaše palce tentokrát frakturuje

nejen Prad'our, ale i pořádjící Ben a asi i Lap

(Foto Cwak)

Různé ...

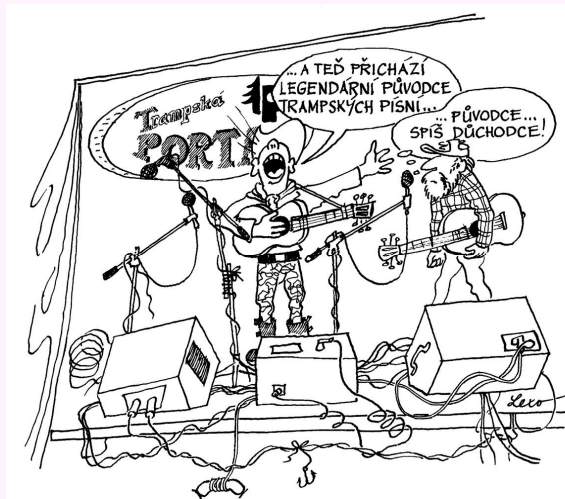
Jelikož se stěhujeme natrvalo do Evropy, rádi bychom alespoň v duchu objali všechny naše kamarádky a kamarády a vzdali jim

děk za to, že jsme směli po jejich boku prožít spoustu nádherných roků a prozpívat nesčetné množství večerů a nocí, které nám již nikdo nemůže vzít. Loučíme se s opravdovým dojetím a pokud nám nějaká duševní nemoc naše vzpomínky nevymaže, tak se vlastně neloučíme vůbec, protože si vás všechny neseme s sebou.

Řekli bychom už jen:

Červeným esem chtěl bych všem teď zprávu dát, že je mám v srdci napořád.

Vaši Red'ák a Zdenka

„Jó, kamaráde, už to není vono!“ (???)

Z prad'ourových pamfletů:

Na celosvětřáku jsem samozřejmě nebyl, i když bych rád jel. Mindrák z tohoto faktu ale nijak necítím, jsa realistou, nuceným akceptovat své - nejen movitostní, ale i věkové možnosti. Nezbyvá mi pak ale - jako u bezpočtu jiných - spoléhat se na vyprávění kamarádů, fotky či si přečíst referáty účastníků v trampských mediích, eventuálně - abych držel krok se současností - pročísnout příslušné tlachy na You Tube.

Na rozdíl od mnohých zpráv o proběhlých akcích (netýká se Hanky H) podle universálního vzoru „fantastické....dlouho neviděli....pozdravili....postavili....pokecalivztyčili....zapálili....zazpivali....soutěžili....škoda, že už musíme...slíbili....rozloučili....příště zas....“, jsou reference kamarádů někdy, tu méně, tam více kritické, převážně ale ve smyslu nadpisu nad tímto článkem, kde to „vono“ je lépe chápat jako „za mlada“. Samozřejmě, že „jak to tam tehdy bylo“, ví nejlépe každý přímý účastník, jenže každý svým pohledem, a k hodnocení „jak to viděl“, často přibude i lidský faktor - „jak by to chtěl vidět“. Navíc - paměť není vždy tou bezpečnou konstantou v rekapitulaci historie, zatímco záznam z kamery či mikrofonu nebudeš po létech opravovat k obrazu svému (s postupujícím časem paměťově děravému) - i když..... dnešní technika zrovna neoplývá nápisy „podvodům nepřístupno“.

A tak jsem rád, že zejména díky Alešově kinematografu si mohou (samozřejmě i konfrontací s přímými „účinkujícími“) udělat svůj obrázek - nejen o tom posledním světřáku, ale zejména jej porovnávat s těmi předchozími, rovněž kamerou i mikrofonem

zachycenými, což mi - jako jednomu z těch, co se šťourají v trampské historii - přímo náramně šmakuje. Chci proto tímto za všechny, kteří nebyli „in“ poděkovat Alešovým filmovým atelierům za nad jiné záslužnou propagaci trampingu zdokumentováním těchto akcí nejen pro nás, ale zejména pro budoucí, i kdyby si nás jednou měli v dějepisů promítat coby ohníčkové homo trampiens.

***Jo, a ještě z úplně jiné mísy:** Cvrka - autora článku o „potlachu v muzeu“, otištěného v australském Kamarádu č.108, bych se při vši snaze o pochopení jeho destruktivního rádoby hantecu (což je mi jindy snad i dost blízké) zeptal - co on kdy udělal pro trampingu? Nic víc, nic méně. Kritika je věcí záslužnou a potřebnou, leč veřejně hlásaný názor, že „jediným správným trampem jsem já, ostatní jsou mas(t)ňáky“ není zrovna tím „orechové“ přesvědčujícím argumentem. Nejsm zastáncem mentorování (snad už jen proto, že právě mně je slabšími povahami vytýkán přílišný sarkasmus), ale opravdové trampství se vždy vázalo s kamarádstvím a tím i vzájemným respektem k názorům druhých, nikoliv s jakýmsi panovačným cupováním a shazováním všeho, co mi zrovna nevoní. Kdyby se takto kontraproduktivně k sobě chovali naši trampští prapředkové, neměl bys dnes koho zesměšňovat a nebyl bys trampem ani Ty, protože by už dávno žádný trampingu neexistoval pro vzájemně vyštípání se mezi sebou.*

S přáním bezbolestného lámání palců

Zdeněk, okres Prad'ourov

Teslin - Yukon expedice 2011

byla o 1-2 m vyšší než jak jsem ji znal, ale přesto 1.den nepřetržitého pádlování dal mnohým zabrat. Při představě, že takhle pojedou až do Dawson City je chytal amok. Bylo potřeba jet každý den aspoň 80 km, aby se vytvořila rezerva a cíle jsme za 12 dnů dosáhli. Ať neunavuji, tak jen heslovitě.

Řeka - mimo první den měla rychlost 8-10 km/hod., pokud jste se drželi proudu. Počasí 2+1, to znamená, 2 dny pěkně a jeden přšelo a byl vítr. Campy na táboření byly skvělé. Vezli jsme s sebou kytaru, banjo a baskytaru, takže každý večer „vytí“ u ohně, parta skvělá, historie zlaté horečky dává cestě pestrost, no prostě jeden z nejlepších vandru na vodě, které můžete ve světě jet.

Plulo 6 lodí. V Carmacksu 3 posádky končily, že si chtějí udělat výšlapy do hor. Ostatní 3 lodě (včetně mé) dopluly s hodinovou přesností do Dawsonu, kde nás čekali horalé. Pak už jen přesun cca 3000 km do Vancouveru, vrátit auta a zase zpátky domů.

Je 14. června a parta 10-ti kamarádů z naší celé republiky odlétá na měsíční putování po západní Kanadě. Vzhledem k brzkému termínu jsme

„třešničku na dortu“ měli na začátku a nevěděli jsme s čím se později setkáme.

Náš cíl, světový potlach, národní parky Britské Columbie a sjezd cca 800 km Teslinu a Yukonu, byl na měsíční pobyt víc než náročným programem. Světový potlach bude ještě dlouho mnohými vzpomínán.

Od roku 1993 jsem se zúčastnil všech pěti potlachů, takže moje hodnocení přidávám na základě osobních zkušeností. Jestli je to mým věkem, že si člověk věci kolem sebe více váží a vnímá je, nevím, ale potlach ve mně i v celé naší partě zanechal překrásné vzpomínky. Hluboká poklona patří všem, kteří tento potlach organizovali, a přírodě poděkování za to, že taková je, a zpříjemnila nám možnost tohoto setkání.

Národní parky Britské Columbie nám díky krásnému počasí ukázaly to nejhezčí, co mohou ze svého kouzla nabídnout. Dlouhá cesta do Whitehousu, kde jsme přebírali lodě, utekla tak rychle snad právě kvůli překrásným vzpomínkám na dny předešlé.

Začátek naší vodní cesty byl kopií dvou vodáckých cest r.2003 a 2005, které ve mně zanechaly tak hluboké vzpomínky, že jsem si slíbil, že do konce života bych to rád ještě jednou jel. Potlach to celé uspíšil a tak jsem se s kamarády ocitl v Johnson's Crossingu na řece Teslinu s cílem za 12 dní dojet do Dawson City. Voda

Polovina naší party šla ještě Chilkoot a vrátila se o týden později. Neubráním se poděkování Šolimovi a Alešovi, kteří mě před léty do těchto zajímavých míst zavedli a já je mohl zase ukázat dalším.

Sbohem, krásná západní Kanado. Všem, kteří v Kanadě ještě nebyli, ze srdce přeji, aby tuto zemi navštívili - hlavně z toho důvodu jsem toto povídání napsal.

Prcek z Tišnova

prtis@volny.cz

Poznámky redakce

Další světový potlach je za námi a video disk byl dokončen (č.39) a připraven k odeslání případným zájemcům. Zpracován byl materiál od čtyř kameramanů a kupy fotografií. DVD je asi hodinu a půl dlouhé a cena je \$15 pro americký kontinent a \$20 pro zbytek světa. Dolary mohou být kanadské nebo US a Stopa absorbuje případný rozdíl výměny dolarů, poštovné a balné. Šeky se dají zpeněžit pouze pokud jsou na banku US nebo kanadskou a z ostatního světa lze poslat hotovost ve staniolu na adresu v záhlaví časopisu. Ukázky z videa jsou na YouTube <http://www.youtube.com/watch?v=cGdXzQIvLFE>, kde je navíc pár ukávek z ostatní naší tvorby. DVD od nás hrají v Evropě i jinde bez problémů.

Dvě písničky od Lampy: Vody Yukonu <http://www.youtube.com/watch?v=dcGN8Ny88Do> a

Zlatá řeka <http://www.youtube.com/watch?v=pE2EgL3wAIA> z disku č.9 (Yukon River 2003).

Svojí písničku Kordiléry zpívá Red'ák na Vítání Jara 2003, pomáhá Lampa, Fony, Pa'lo Gorel, Zdeněk Basíř a Madla (disk č.10) <http://www.youtube.com/watch?v=1OGzajsTqyk>.

Zimní vandr Ostrovanů <http://www.youtube.com/watch?v=YfdacsP3V5o> je z disku č.22 (Vítání Jara 2006).

Myšák zpívá písničku <http://www.youtube.com/watch?v=3pIplwg6vGY> z DVD č.32 (Fishing Derby v Cariboo)

Video č.10 <http://www.youtube.com/watch?v=lpZ7UydlJz4> Potlach Calgarských na Bush River 2002

Ukázka toho, co jsme natáčeli začátkem šedesátých let <http://www.youtube.com/watch?v=AZDQnlozFkE> pro soutěž „Trampský Oskar v 8mm filmu“ pořádanou Spojenými Trampskými Osadami STO Severu.

Historii STOVky sepsal Rigomery v knize „**Stopa z campů děčinských trampů**“, která vyšla v roce 2010 v nákladu 200 výtisků a není v běžném prodeji. Jako „stovkaři v zahraničí“ jsme ji dostali od Rigouše darem. Kniha obsahuje mnoho fotografií a dokumentů, vzpomínky a je psaná tak, že se v ní dobře čte. Popisuje potlachy, sportovní hry, stokilometrové pochody, vandry, akce na Hrádku, historii osad a.t.d. Chtěl bych tímto poděkovat za hezký dárek i za všechnu práci s vydáním spojenou. Nejen Rigoušovi, ale i ostatním, kteří ho podpořili a vytisknutí knihy umožnili.

Trampské videodisky MADE BY STOPA

Yukon River 2003	disk č. 9	2003	disk č. 24+10
Teslin River 2005	disk č. 19	2007	disk č. 28
Celosvětové potlachy		2009	disk č. 35
1993 Colorado	disk č. 30	Potlachy TPHB Calgary	
1998 Bush River	disk č. 26	1990 Saskatchewan Cross.	disk č. 13
2006 Texas	disk č. 25	1994 Finley Creek	disk č. 20
2011 Bush River	disk č. 39	2002 Bush River	disk č. 10+24
Vítání Jara na Ostrově		2004 Bush River	disk č. 16
1983 Weeks Lake	disk č. 20	Svatby	
1984 Sarita River	disk č. 20	Tom a Světlana 2008	disk č. 29
1990	disk č. 13	Bobin a Dášenska 2009	disk č. 36
1991	disk č. 20	Narozeniny	
1995 Mušlárna	disk č. 24	Dlohému Jirkovi je 50	disk č. 14
2003	disk č. 10	Padesátka Yany	disk č. 14
2004	disk č. 14	Vaškovi je 65 (2006)	disk č. 23
2005	disk č. 17	Narozeniny Vaška 2009 a 2010	disk č. 38
2006	disk č. 22	Různé	
2007	disk č. 27	Vzpomínka na Jirku Živného	disk č. 24
2008	disk č. 31	Velrybářská výprava 1999	disk č. 24
2009	disk č. 34	Fishing derby v Cariboo 2008	disk č. 32
2010	disk č. 37	Vandry s Lampou	disk č. 21
Potlachy STO Vancouver			
1985	disk č. 20		